

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Απριλίου 2002

σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Leembek International)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2002) 1341]

(Τα κείμενα στη γαλλική και ολλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2002/825/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερόμενα άρθρα ⁽¹⁾ και αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2000, η οποία κοινοποιήθηκε στο Βέλγιο στις 16 Οκτωβρίου 2000 [SG(D)2000/107549], η Επιτροπή αποφάσισε να κλείσει την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 σχετικά με ορισμένες ενισχύσεις που χορήγησε το Βέλγιο στον όμιλο Verlipack ⁽²⁾. Με την ίδια απόφαση, η Επιτροπή ανακάλεσε την απόφασή της της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 [SG(D) 98/8769] ⁽³⁾ με την οποία είχε αποφασίσει να μην εγείρει αντιρρήσεις όσον αφορά μέρος των ιδίων αυτών ενισχύσεων. Η ανάκληση οφείλετο στο ότι η απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 βασιζόταν σε ανακριβείς πληροφορίες που είχαν διαβιβασθεί κατά την διαδικασία και οι οποίες ήταν αποφασιστικής σημασίας για την απόφαση.

(2) Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω ενίσχυσης, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι και άλλα μέτρα ενδέχεται να περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υπέρ της Verlipack ή/και του ομίλου Beaulieu. Δεδομένου ότι επρόκειτο για νέα παρέμβαση της Περιφέρειας της Βαλονίας, η Επιτροπή κάλεσε στις 5 Ιουλίου 2000 το βελγικό κράτος να παράσχει πληροφορίες που θα επέτρεπαν την αξιολόγηση του μέτρου σε συνάρτηση με τους εφαρμοστέους κανόνες.

(3) Μετά από πολλές υπενθυμίσεις, η Επιτροπή αποφάσισε, με επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 2001, να καλέσει επίσημως το Βέλγιο να παράσχει τις πληροφορίες που θα επέτρεπαν να εξετασθεί το συμβιβασίμο με το άρθρο 87 της συνθήκης των μέτρων υπέρ της επιχείρησης Verlipack ή/και του ομίλου Beaulieu. Λίγες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της επιστολής αυτής, το Βέλγιο απάντησε στην επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000 με επιστολή που καταχωρήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001.

(4) Στις 6 Ιουνίου 2001 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης σε σχέση με τις ενισχύσεις αυτές. Το Βέλγιο ενημερώθηκε με επιστολή της 8ης Ιουνίου 2001. Αφού ζήτησε παράταση της προθεσμίας για να υποβάλει την απάντησή του, το Βέλγιο διαβίβασε την απάντησή του με επιστολή η οποία παρελήφθη από την Επιτροπή στις 26 Ιουλίου 2001.

(5) Η δημοσίευση της επιστολής αυτής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽⁴⁾ προκάλεσε την αντίδραση του συνδέσμου για την υπεράσπιση των απολυθέντων εργαζομένων (Collectif de Défense des Travailleurs Licenciés) της Verlipack στο Jumet και το Ghlin, με επιστολή της 3ης Δεκεμβρίου 2001, καθώς και της μόνιμης αντιπροσωπείας του Ηνωμένου Βασιλείου, με επιστολή της 7ης Δεκεμβρίου 2001. Το Βέλγιο απάντησε στην πρώτη επιστολή με επιστολή η οποία παρελήφθη από την Επιτροπή στις 16 Ιανουαρίου 2002.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

II.1. Εξέλιξη του ομίλου Verlipack

(6) Μέχρι την κήρυξη πτώχευσής του στις 18 Ιανουαρίου 1999, ο όμιλος Verlipack ήταν ο μεγαλύτερος παραγωγός κοιλής υάλου στο Βέλγιο (μπουκάλια και δοχεία από διαφανή ή καφέ ύαλο προοριζόμενα για την βιομηχανία γεωργικών ειδών διατροφής) με μερίδιο αγοράς 20 % στο Βέλγιο και 2 % στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το 1996, η επιχείρηση απασχολούσε 735 άτομα στα εργοστάσια στη Ghlin, τη Jumet και τη Mol.

⁽¹⁾ ΕΕ C 313 της 8.11.2001, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ L 320 της 5.12.2001, σ. 28.

⁽³⁾ ΕΕ C 29 της 4.2.1999, σ. 13.

⁽⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

- (7) Το 1985, οι βελγικές δημόσιες αρχές απέκτησαν συμμετοχή στο κεφάλαιο του ομίλου Verlipack, της τάξεως του 49 %, ενώ το υπόλοιπο ανήκε σε επιχείρηση ιδιωτικού δικαίου, τον όμιλο Beaulieu. Η συμμετοχή αυτή —η οποία είχε πραγματοποιηθεί μέσω της Société Nationale pour la Restructuration des Secteurs nationaux (SNRSN)— είχε εγκριθεί από την Επιτροπή (ενίσχυση N 123/85). Σύμφωνα με τον ειδικό νόμο της 15ης Ιανουαρίου 1989, η Περιφέρεια της Βαλονίας απέκτησε τους τίτλους χωρίς δικαίωμα ψήφου των εγκαταστάσεων στη Ghlin και τη Jumet, ενώ οι τίτλοι της εγκατάστασης στη Mol μεταβιβάστηκαν στην Περιφέρεια της Φλάνδρας.
- (8) Το 1992, χορηγήθηκαν στον όμιλο Verlipack δύο επενδυτικές ενισχύσεις συνολικού ύψους 502 122 500 βελγικών φράγκων δυνάμει του κάθεστώτος ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα (νόμος της 30ής Δεκεμβρίου 1970) το οποίο είχε εγκριθεί από την Επιτροπή⁽⁵⁾. Εξάλλου, η απόφαση χορήγησης ενός μετατρέψιμου συμμετοχικού δανείου ύψους 500 εκατ. βελγικών φράγκων εκ μέρους της Société Régionale d'Investissement (η οποία ιδρύθηκε με τον νόμο της 2ας Απριλίου 1962) είχε αποτελέσει αντικείμενο της απόφασης της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 1992 να μην εγείρει αντιρρήσεις⁽⁶⁾. Οι αρχές της Βαλονίας αποκάλυψαν εκ των υστέρων ότι το συμμετοχικό αυτό δάνειο δεν αποδεσμεύτηκε ποτέ για διάφορους εσωτερικούς λόγους, καθώς και ότι στις 15 Ιουλίου 1993 είχαν εκδώσει διάταγμα το οποίο καταργούσε την αρχική τους απόφαση να χορηγήσουν τις εν λόγω ενισχύσεις στην Verlipack.
- (9) Στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000, το Βέλγιο αποκάλυψε ότι ο όμιλος Verlipack αντιμετώπιζε προβλήματα, τα οποία οφειλονταν κυρίως στην ποιότητα της διαχείρισής του και, ιδίως, σε αυτήν των προϊόντων του (δεν διέθετε αρκετά σύγχρονα μηχανήματα και τεχνολογία): ενώ ήταν αναγκαίες επενδύσεις για την βελτίωση των μηχανημάτων αυτών, ο όμιλος Beaulieu δεν ήταν σε θέση να αναλάβει πλήρως τις δαπάνες και την διαχείριση του επενδυτικού του προγράμματος ύψους 5 500 εκατ. βελγικών φράγκων. Το γεγονός αυτό εξηγεί για ποιο λόγο η περιφέρεια της Βαλονίας δεν κατέβαλε τις ενισχύσεις οι οποίες είχαν εγκριθεί.
- (10) Μετά από σειρά αυξήσεων κεφαλαίου που πραγματοποιήσε ο ιδιώτης μέτοχος (η SA Imcorpac Wallonie, ιδιοκτήτρια των εγκαταστάσεων της Ghlin και της Jumet και η NV Imcorpac Vlaanderen, ιδιοκτήτρια των εγκαταστάσεων της Mol, που ανήκαν και οι δύο στον όμιλο Beaulieu), η συμμετοχή του δημόσιου τομέα μειώθηκε. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το 1996, η περιφέρεια της Βαλονίας συμμετείχε στο κεφάλαιο των εταιρειών εκμετάλλευσης που ήταν εγκατεστημένες στο έδαφος της Βαλονίας κατά ποσοστό 6,2 % όσον αφορά την SA Verlipack Jumet και 11,1 % όσον αφορά την SA Verlipack Ghlin. Στο τέλος αυτής της προοδευτικής αποδέσμευσης, οι δημόσιες αρχές κατείχαν μόνον το 20,7 % του κεφαλαίου του ομίλου Verlipack.
- (11) Οι δύο εταιρείες που ήταν εγκατεστημένες στην Βαλονία είχαν υποστεί ζημιές την εποχή εκείνη: η επιχείρηση που ήταν εγκατεστημένη στη Ghlin είχε υποστεί λειτουργικές ζημιές της τάξεως του 8 % το 1995 και του 16 % το 1996, ενώ η επιχείρηση στο Jumet είχε υποστεί ζημιές της τάξεως του 55 % το 1995 και του 60 % το 1996.
- (12) Ο όμιλος Verlipack δεν θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει —κατά την λήξη της προθεσμίας τους στο τέλος του 1996— τα τραπεζικά δάνεια που αντιστοιχούσαν σε περισσότερα από 362,8 εκατ. βελγικά φράγκα και θα είχε υποβληθεί στις διαδικασίες ανάκτησης εκ μέρους των τραπεζών.
- (13) Την 1η Σεπτεμβρίου 1996, ο όμιλος Verlipack και ο γερμανικός όμιλος Heye-Glas υπέγραψαν συμφωνία τεχνικής συνεργασίας.
- (14) Στη συνέχεια, η συμφωνία τεχνικής συνεργασίας μεταξύ του ομίλου Verlipack και του ομίλου Heye-Glas επεκτάθηκε, στις 11 Απριλίου 1997, ώστε να καλύπτει την διαχείριση και την οικονομική βοήθεια με αποτέλεσμα ο γερμανικός όμιλος να συμμετέχει άμεσα στην διαχείριση και την διοίκηση του ομίλου Verlipack. Μετά την πράξη αυτή, οι μετοχές των S.A. Verlipack Ghlin και Verlipack Jumet που κατείχε η περιφέρεια της Βαλονίας αγοράστηκαν από τον όμιλο Beaulieu⁽⁷⁾. Ο τελευταίος και ο όμιλος Heye-Glas αποτελούν την επικεφαλής εταιρεία holding, με την ονομασία Verlipack Holding I, η οποία ελέγχεται από τον γερμανικό όμιλο με πλειοψηφία μιας ψήφου.
- (15) Το εταιρικό κεφάλαιο της Verlipack Holding I ανέρχεται σε 1,030 δισεκατομμύρια βελγικά φράγκα, και συνίσταται σε 515 εκατ. βελγικά φράγκα που επένδυσε ο όμιλος Heye-Glas, ενώ το υπόλοιπο περιλαμβάνει το σύνολο των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης που συνεισέφερε ο όμιλος Beaulieu και του οποίου η αξία εκτιμήθηκε σε 515 εκατ. βελγικά φράγκα. Με βάση την εν λόγω επικεφαλής εταιρεία holding δημιουργήθηκε μια δεύτερη εταιρεία holding, η Verlipack Holding II, με κεφάλαιο 1,230 δισεκατομμυρίων βελγικών φράγκων, η οποία ελέγχει ιδίως τις τρεις παραγωγικές εγκαταστάσεις. Τα όργανα διαχείρισης για το σύνολο του νέου βιομηχανικού ομίλου είναι συγκεντρωμένα στην Verlipack Holding II εντός της οποίας την πλειοψηφία κατέχει ο όμιλος Heye, ενώ οι διοικήσεις των διαφόρων υπηρεσιών (εμπορική, τεχνική, λογιστική, χρηματοοικονομική και διοικητική) είναι ενιαίες για το σύνολο του ομίλου.

(7) Με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, η ανώνυμος εταιρεία Ter Lembeek International αγόρασε από την «Société de gestion des participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales (Sowager)» τις ακόλουθες μετοχές: Verlipack Ghlin SA: 5 087 προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και 3 937 προνομιακά μερίδια κατηγορίας I, Verlipack Jumet SA: 2 923 προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και 2 267 προνομιακά μερίδια κατηγορίας I. Η σύμβαση του Δεκεμβρίου 1996 προέβλεπε ότι το ποσό των 113 712 000 βελγικών φράγκων έπρεπε να καταβληθεί «στις 31 Δεκεμβρίου 2001, καθαρό, χωρίς τόκους».

(5) ΕΕ L 312 της 9.11.1982, σ. 18.

(6) ΕΕ C 83 της 24.3.1993, σ. 3.

- (16) Ωστόσο, τα αποτελέσματα που ανακοίνωσε ο όμιλος Heye-Glas και Verlipack χειροτέρευσαν σημαντικά το 1997. Στις 30 Νοεμβρίου 1997, η προσωρινή παγιοποιημένη κατάσταση πριν από τον λογιστικό έλεγχο έδειχνε καθαρή ζημία της τάξεως των 828 592 044 βελγικών φράγκων για το έτος αυτό. Στις 2 Απριλίου 1998, οι αρχές της Βαλονίας εκτιμούσαν ότι η ζημία στις 31 Δεκεμβρίου 1997 ανερχόταν σε περίπου 825 εκατ. βελγικά φράγκα, ενώ το επιχειρηματικό σχέδιο του ομίλου Heye-Glas/Verlipack προέβλεπε ζημία μόνον 368 εκατ. βελγικών φράγκων, ήτοι διαφορά 457 εκατ. βελγικών φράγκων σε σχέση με τις προβλέψεις.
- (17) Στις 8 Ιανουαρίου 1999, η επιχείρηση Verlipack ζήτησε δικαστικό συμβιβασμό για τα εργοστάσια στη Jumet και στη Ghlin και ανήγγειλε την παύση των δραστηριοτήτων στο εργοστάσιο της Mol. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που μετάδωσαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η εταιρεία δικαιολογούσε τα εν λόγω μέτρα «εν μέρει τουλάχιστον λόγω της δύσκολης κατάστασης στην αγορά συσκευασίας υάλου» και λόγω «των ζημιών (που) είχαν σωρευθεί και των προβλέψεων (που) δεν ήταν ευνοϊκές, λαμβανομένης υπόψη της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας υάλου στην αγορά της κεντρικής Ευρώπης».
- (18) Στις 11 Νοεμβρίου 1999, το εμποροδικείο του Turnhout κήρυξε την πτώχευση της εγκατάστασης της Verlipack στη Mol, ενώ το εμποροδικείο της Mons κήρυξε, στις 18 Ιανουαρίου 1999, την πτώχευση έξι εταιρειών του ομίλου υαλοπαραγωγής Verlipack (οι εγκαταστάσεις της Ghlin και της Jumet, Verlipack Belgium, Verlipack Engineering, Verlimo και Imcourlease).
- (19) Η Verlipack Holding II, όταν διαπίστωσε ότι δεν διέθετε ούτε ρευστά διαθέσιμα ούτε αρκετά στοιχεία ενεργητικού για να εξοφλήσει τα δάνειά της, κήρυξε πτώχευση ενώπιον του εμποροδικείου της Mons, στις 11 Φεβρουαρίου 1999. Ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου, η Sowager (Société de gestion des participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales — εταιρεία για τη διαχείριση των συμμετοχών της περιφέρειας της Βαλονίας σε εμπορικές εταιρείες) παρενέβη για να δηλώσει ότι δεν ήθελε να συνεχίσει την ανάκτηση της απαίτησής της (και χορηγούσε, ως εκ τούτου, πίστωση στην οφειλέτρια εταιρεία). Κατά συνέπεια, το εμποροδικείο της Mons διαπίστωσε στις 31 Μαΐου 1999, ότι δεν πληρούνταν οι όροι πτώχευσης όσον αφορά την Verlipack Holding II, ακόμα και αν οι μελλοντικές δραστηριότητες της επιχείρησης θα μειώνονταν κατά τη θέση της υπό εκκαθάριση λόγω της εξαφάνισης του εταιρικού της σκοπού.

II.2. Ο όμιλος Beaulieu

- (20) Ο όμιλος Beaulieu αποτελεί την κοινή ονομασία βελγικής εταιρείας holding η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των ταπήτων και των συνθετικών ινών.
- (21) Ο όμιλος Beaulieu (δευτερος κατασκευαστής ταπήτων στον κόσμο) είναι ο μεγαλύτερος κατά πολύ κατασκευαστής ταπήτων στην Ευρώπη. Παράγει επίσης ίνες νάιλον για δική του χρήση και για τον λόγο αυτό συγκαταλέγεται μεταξύ των κατασκευαστών ταπήτων οι οποίοι επέκτειναν τις δραστηριότητές τους ανάντη στον τομέα της παραγωγής ινών νάιλον.

- (22) Επικεφαλής του ομίλου είναι η εταιρεία holding Ter Lembeek International, η οποία ήταν παλαιότερα γνωστή, ως το 1994, με την ονομασία Beaulieu Wielsbeke⁽⁸⁾.
- (23) Η Beaulieu Wielsbeke NV, η οποία ανέλαβε τις δραστηριότητες της Ter Lembeek International προτού η τελευταία αλλάξει ονομασία, είχε κύκλο εργασιών ύψους 5 182 220 000 βελγικών φράγκων το 1998 και 4 821 857 000 βελγικών φράγκων το 1999, με ζημίες της τάξεως των 390 350 000 βελγικών φράγκων το 1998 και 309 520 000 βελγικών φράγκων το 1999.
- (24) Το 1999, η Beaulieu Wielsbeke απασχολούσε 553 άτομα και το 98 % των πωλήσεών της προοριζόταν για εξαγωγές.

III. Η ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

- (25) Στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000, το Βέλγιο γνωστοποίησε την εξέλιξη της κατάστασης της Verlipack κατά τους μήνες πριν και μετά την απόφαση της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998.
- (26) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης της Verlipack κατά το τέλος Μαΐου 1998, κατέστη αναγκαίο να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες εκ μέρους των εταιρών (τράπεζες, όμιλοι Beaulieu και Heye) στο πλαίσιο συμφωνίας με στόχο την ανάκαμψη η οποία συνάφθηκε στις 5 Ιουνίου 1998. Στο πλαίσιο αυτό, και πέραν της μετατροπής του δανείου ύψους 150 εκατ. βελγικών φράγκων της Sowager σε κεφάλαιο, η τελευταία ανέλαβε την υποχρέωση να εξεύρει νέο ιδιώτη επενδυτή ο οποίος να συνεισφέρει 100 εκατ. βελγικά φράγκα στο κεφάλαιο. Όμως, σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασε το Βέλγιο, κατέστη γρήγορα εμφανές ότι το νέο σχέδιο ανάκαμψης δεν είχε το αναμενόμενο αποτέλεσμα και, κατά συνέπεια, η Sowager δεν ήταν σε θέση να βρει νέο ιδιώτη επενδυτή.
- (27) Στις 26 Ιουνίου 1998 αποφασίσθηκε νέα αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack με εισφορά της Heye⁽⁹⁾ ύψους 200 εκατ. βελγικών φράγκων έναντι 19 408 νέων μετοχών και εισφορά της Worldwide Investors Luxembourg, την οποία είχε βρει ο όμιλος Beaulieu, ύψους 100 εκατ. βελγικών φράγκων έναντι 9 704 νέων μετοχών.

⁽⁸⁾ Η εν λόγω εταιρεία holding έχει τις ακόλουθες θυγατρικές εταιρείες: Beaulieu Wielsbeke NV, Goed Ter Lembeek NV, Cefima NV, Verlico NV, Der Gruene Teppich GmbH, Beja Textil Lda, Beaulieu Service Centre Moskau, Datex NV, Beaulieu Kunststoffen NV, Chemical Finance Company, De Steenhout NV και Verlipack Holding NV.

⁽⁹⁾ Με «πλήρη επίγνωση του καταστατικού και της χρηματοοικονομικής κατάστασης της ανώνυμης εταιρείας Verlipack Holding II».

- (28) Το φθινόπωρο 1998 όμως, τερματίστηκε η ανάληψη υποχρέωσης εκ μέρους του ιδιώτη επενδυτή, ήτοι της Worldwide Investors, με την μεταβίβαση των μετοχών της στον όμιλο Beaulieu ο οποίος, με την σειρά του, τις μεταβίβασε στην Περιφέρεια της Βαλονίας. Η εκχώρηση πραγματοποιήθηκε υπό μορφή μεταβίβασης αντί πληρωμής⁽¹⁰⁾ με σκοπό την εξόφληση του χρέους του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας για τις μετοχές της Verlipack τις οποίες κατείχε η τελευταία, οι οποίες είχαν αγοραστεί από τον όμιλο αυτό το Δεκέμβριο 1996, εκτιμηθεί σε 113 712 000 βελγικά φράγκα και των οποίων η εξόφληση, χωρίς τόκους, έπρεπε να αρχίσει στις 31η Δεκεμβρίου 2001.
- (29) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η μεταβίβαση αντί πληρωμής για την εξόφληση του δανείου, της οποίας η προθεσμία επιστροφής είχε οριστεί στις 31 Δεκεμβρίου 2001, πραγματοποιήθηκε μερικές εβδομάδες πριν από την κατάθεση του ισολογισμού της Verlipack.
- (30) Στην επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 1999⁽¹¹⁾, το Βέλγιο είχε αναφέρει ότι η μεταβίβαση αντί πληρωμής που είχε πραγματοποιηθεί τον Δεκέμβριο 1998 με σκοπό την εξόφληση των χρεών του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας μπορούσε να εκληφθεί ως «νέα αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack, χρηματοδοτούμενη από τον όμιλο Beaulieu, ο οποίος ανέκτησε το ποσό από την εξόφληση του χρέους του προς την Περιφέρεια της Βαλονίας».
- (31) Στην ανακοίνωσή του της 10ης Απριλίου 1998⁽¹²⁾, το Βέλγιο είχε κάνει γνωστή την πρόθεσή του να χορηγήσει ποσό 100 εκατ. βελγικών φράγκων στην Verlipack είτε υπό μορφή εισφοράς κεφαλαίου, είτε υπό μορφή μακροπρόθεσμου δανείου⁽¹³⁾. Επιπλέον, το Βέλγιο επιθυμούσε να «τονίσει ότι δεν επρόκειτο να θέσει σε εφαρμογή το σχέδιό του χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή και χωρίς έγκριση».
- (32) Στην επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 1998, η οποία απευθυνόταν στο Βέλγιο στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή επεφύλαξε «την θέση της όσον αφορά οποιαδήποτε ενδεχόμενη νέα παρέμβαση των αρχών της Βαλονίας υπέρ της Verlipack». Η θέση αυτή επικυρώθηκε στην επιστολή της 13ης Ιανουαρίου 1999, στο πλαίσιο της ίδιας υπόθεσης. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι στις 4 Φεβρουαρίου 1999, το Βέλγιο —πάντα στο πλαίσιο της ίδιας υπόθεσης— είχε δηλώσει ότι «[δεν είχε] ποτέ την πρόθεση να χρηματοδοτήσει την περίοδο της σύμβασης λαμβανομένων κυρίως υπόψη των όρων της τελευταίας απόφασης [της 16ης Σεπτεμβρίου 1998] της Ευρωπαϊκής Επιτροπής».
- (33) Όμως, δεδομένου ότι επρόκειτο για νέα παρέμβαση της Περιφέρειας της Βαλονίας σχετική με την εξόφληση του χρέους του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας για την μεταβίβαση των τίτλων των εγκαταστάσεων στη Ghlin και τη Jumet το 1996, η Επιτροπή πληροφορήθηκε σχετικά με τα στοιχεία αυτά κατά έμμεσο τρόπο.
- (34) Η Επιτροπή πληροφόρησε το Βέλγιο με επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000 σχετικά με την καταχώρηση της νέας αυτής παρέμβασης στο μητρώο των ενισχύσεων που δεν έχουν κοινοποιηθεί με τον αριθμό NN 73/2000 ενόψει της εξέτασης του συμβιβασμού της με την κοινή αγορά.
- (35) Στην επιστολή αυτή, η Επιτροπή διαπίστωνε, μεταξύ άλλων, ότι η εισφορά των 100 εκατ. βελγικών φράγκων που πραγματοποιήθηκε τόσο η Sowager όσο και η Περιφέρεια της Βαλονίας προερχόταν από κρατικούς πόρους, αλλά ότι, εφόσον επρόκειτο για νέα δημόσια παρέμβαση, η Επιτροπή δεν διέθετε την στιγμή εκείνη όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για να εκτιμήσει το συμβιβασμό του μέτρου με το άρθρο 87 της συνθήκης.
- (36) Στην ίδια επιστολή, η Επιτροπή εξέφραζε επίσης τις αμφιβολίες της σχετικά με ενδεχόμενη ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Περιφέρεια της Βαλονίας υπέρ του ομίλου Beaulieu επειδή ο όμιλος είχε επωφεληθεί από όρους πληρωμής κατά την αγορά μεριδίων στις εγκαταστάσεις της Ghlin και της Jumet τον Δεκέμβριο 1996 οι οποίοι δεν ήταν αποδεκτοί για έναν ιδιωτικό χρηματοδοτικό φορέα. Επιπλέον, η Επιτροπή διερωτάται αν η μεταβίβαση αντί πληρωμής που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο 1998, μερικές εβδομάδες πριν από την κατάθεση του ισολογισμού της Verlipack, η οποία αφορούσε ποσό 100 εκατ. βελγικών φράγκων, συνιστούσε ενίσχυση υπέρ του ομίλου Beaulieu κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.
- (37) Στην επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000, η Επιτροπή ζητούσε πληροφορίες ιδίως σχετικά με τα ακόλουθα θέματα: τις δραστηριότητες της Worldwide Investors· τις δραστηριότητες έρευνας για λογαριασμό ενός ιδιώτη επενδυτή εκ μέρους της Sowager· την χρήση των 100 εκατ. βελγικών φράγκων που κατέβαλε η Worldwide Investors τον Ιούνιο 1998· εξήγηση σχετικά με την διαφορετική αξία των
- ⁽¹⁰⁾ Προσθήκη της 20ής Νοεμβρίου 1998 στη σύμβαση μεταβίβασης της 18ης Δεκεμβρίου 1996 μεταξύ της Περιφέρειας της Βαλονίας και του ομίλου Beaulieu σχετικά με την αγορά 14 214 μετοχών.
- ⁽¹¹⁾ Απάντηση στην κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας η οποία κατέληξε στην έκδοση της απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000 (σ. 24).
- ⁽¹²⁾ Στο πλαίσιο της διαδικασίας η οποία κατέληξε στην έκδοση της απόφασης της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, η οποία στη συνέχεια ανακλήθηκε.
- ⁽¹³⁾ «Λαμβανομένων υπόψη των δυσκολιών που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και της επιθυμίας των ιδιωτών μετόχων και των τραπεζών να χορηγήσουν νέα χρηματοδοτική συνδρομή στην Verlipack, η Περιφέρεια της Βαλονίας είχε δεχθεί καταρχήν να συμμετάσχει, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, στην αύξηση του κεφαλαίου κατά 100 εκατ. βελγικά φράγκα. [...] [Η] Περιφέρεια της Βαλονίας επιθυμεί να τονίσει ότι δεν πρόκειται να θέσει σε εφαρμογή το σχέδιό της χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή και χωρίς έγκριση. Επί του παρόντος, το σχέδιο παρέμβασης προσανατολίζεται προς την χορήγηση μακροπρόθεσμου δανείου ύψους 100 εκατ. βελγικών φράγκων υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που εφαρμόζουν οι τράπεζες σε σχέση με την Verlipack. Η Περιφέρεια της Βαλονίας θα έλθει σε επαφή με την Επιτροπή όταν συγκεντρωθούν οι προϋποθέσεις για την εκτέλεση του σχεδίου. [...] Τέλος, το διοικητικό συμβούλιο Verlipack ανακοινώνει ότι τα πρώτα αποτελέσματα για το 1998 δείχνουν μια σχετική βελτίωση».

14 214 μετοχών που αγόρασε ο όμιλος Beaulieu το 1996· εξηγήσεις σχετικά με το γεγονός ότι ο γερμανικός όμιλος Heye δεν είχε γνώση των εν λόγω πράξεων που είχαν οδηγήσει στην παρέμβαση των αρχών της Βαλονίας· εξηγήσεις σχετικά με την προθεσμία τεσσάρων ετών που είχε χορηγήσει η Περιφέρεια της Βαλονίας στον όμιλο Beaulieu για την πληρωμή των 14 214 μετοχών καθώς και σχετικά με τις περιστάσεις που οδήγησαν την Περιφέρεια της Βαλονίας να δεχθεί —μερικές εβδομάδες πριν από την κατάθεση του ισολογισμού των εγκαταστάσεων της Verlipack και, συνεπώς, έχοντας πλήρη επίγνωση της ελλειμματικής κατάστασης της εταιρείας— την πρόωρη εξόφληση του χρέους αυτού.

(38) Στην ίδια επιστολή, η Επιτροπή αναρωτιόταν ποιος επωφελήθηκε πραγματικά από την αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack, που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 1998 από Worldwide Investors.

(39) Με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2000, το Βέλγιο ζήτησε να του χορηγηθεί περαιτέρω προθεσμία, την οποία η Επιτροπή χορήγησε με επιστολή της 6ης Σεπτεμβρίου 2000.

(40) Με επιστολή της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή έστειλε δεύτερη υπενθύμιση.

(41) Το Βέλγιο δεν υπέβαλε τις απαιτούμενες πληροφορίες εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

(42) Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι, κάτω από αυτές τις συνθήκες, το Βέλγιο δεν της είχε παράσχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση των εν λόγω μέτρων, και σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999 σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁽¹⁴⁾, η Επιτροπή έδωσε εντολή στο Βέλγιο να της παράσχει όλα τα έγγραφα, τις πληροφορίες και τα στοιχεία που ήταν αναγκαία για να εξετασθεί το συμβιβασμό με την κοινή αγορά των εν λόγω μέτρων υπέρ της επιχείρησης Verlipack ή/και του ομίλου Beaulieu. Η απόφαση αυτή —η οποία αντιστοιχούσε στην επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000, όσον αφορά τις αιτούμενες πληροφορίες— κοινοποιήθηκε στο Βέλγιο με επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 2001 [SG(D)2001/285235].

IV. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(43) Με επιστολή που καταχωρήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001, το Βέλγιο απάντησε στην επιστολή της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2000, ως εξής:

(44) Παρά τα δυσμενή αποτελέσματα του ομίλου Verlipack κατά το έτος 1997, από τον Μάρτιο 1998 παρατηρήθηκε μείωση των ζημιών χάρη στην σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας. Για τον λόγο αυτό, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί εταίροι αποφάσισαν να εφαρμόσουν ένα νέο σχέδιο ανάκαμψης και σύναψαν συμφωνία («Heads of Agreement») στις 5 Ιουνίου 1998. Το σχέδιο αυτό μπορεί να συνοψισθεί ως εξής:

Εταίρος	Ανάληψη Υποχρέωσης
Heye	Εισφορά 200 εκατ. βελγικών φράγκων υπέρ της Verlipack
Όμιλος Beaulieu	Εγκατάλειψη απαίτησης ύψους 600 εκατ. βελγικών φράγκων έναντι του ομίλου Verlipack (εκτός αν η κατάσταση βελτιωθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2002)
Περιφέρεια της Βαλονίας	— Αναζήτηση επενδυτή που να συνεισφέρει 100 εκατ. βελγικά φράγκα ενόψει της αύξησης του κεφαλαίου της Verlipack — μετατροπή σε κεφάλαιο εξαρτημένου δανείου ύψους 150 εκατ. βελγικών φράγκων που είχε χορηγηθεί στην Verlipack από την Περιφέρεια της Βαλονίας το 1997
Ιδιωτικές τράπεζες (Kredietbank, Lyonnais) Crédit	Αποδέσμευση των 73 εκατ. βελγικών φράγκων που υπολείπονταν από πιστωτική διευκόλυνση η οποία είχε χορηγηθεί το 1997, καθώς και αναδιάταξη των πιστώσεων και μείωση υπό όρους των επιτοκίων

(45) Όσον αφορά τις παρεμβάσεις της Περιφέρειας της Βαλονίας, είναι σκόπιμο να διευκρινιστούν τα εξής:

(46) Η μετατροπή σε κεφάλαιο του εξαρτημένου δανείου ύψους 150 εκατ. βελγικών φράγκων ελήφθη υπόψη στην τελική αρνητική απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2000.

(47) Όσον αφορά την αύξηση του κεφαλαίου κατά 100 εκατ. βελγικά φράγκα, η Περιφέρεια της Βαλονίας έπρεπε να βρει έναν ιδιώτη επενδυτή. Όμως, σύμφωνα με τις αρχές της Βαλονίας, για να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης, ο όμιλος Beaulieu πρότεινε να εκπληρώσει ο ίδιος την υποχρέωση αυτή «υπό τον όρο ότι η παρέμβαση θα ήταν προσωρινή και τα ποσά θα επιστρέφονταν από τον νέο επενδυτή που έπρεπε να βρεί (η Περιφέρεια της Βαλονίας)». Κατά την άποψη του Βελγίου, ήταν προς το συμφέρον του ομίλου Beaulieu (ο οποίος είχε εγκαταλείψει απαίτηση ύψους 600 εκατ. βελγικών φράγκων) να επιτευχθούν οι στόχοι του σχεδίου ανάκαμψης.

(48) Στην συγκεκριμένη περίπτωση, η αύξηση του κεφαλαίου κατά 100 εκατ. βελγικά φράγκα υπέρ της Verlipack πραγματοποιήθηκε, στις 26 Ιουνίου 1998, από την Worldwide Investors SA, μια εταιρεία χρηματοδοτικών συμμετοχών του Λουξεμβούργου. Σύμφωνα με την άποψη του Βελγίου, η αύξηση αυτή πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του ομίλου Beaulieu.

(14) EEL 83 της 27.3.1999, σ. 1.

- (49) Ωστόσο, πάντοτε κατά τις βελγικές αρχές, η Περιφέρεια της Βαλονίας δεν μπόρεσε να βρει νέο ιδιώτη επενδυτή επειδή το νέο σχέδιο ανάκαμψης δεν κατόρθωσε να περιορίσει τις ολοένα αυξανόμενες ζημιές.
- (50) Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η Περιφέρεια της Βαλονίας και ο όμιλος Beaulieu αποφάσισαν από κοινού να τροποποιήσουν τους όρους της συμφωνίας που επέτρεψε την εξαγορά, εκ μέρους του ομίλου Beaulieu, το 1996, των μετοχών των Verlipack Ghlin και Verlipack Jumet που κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας. Σύμφωνα με τους όρους της προσθήκης της 20ής Νοεμβρίου 1998 που τροποποιούσε την σύμβαση του 1996 μεταξύ του ομίλου Beaulieu και της Περιφέρειας της Βαλονίας, η πληρωμή των μετοχών που είχε αγοράσει ο όμιλος Beaulieu το 1996 έναντι ποσού 113 712 000 βελγικών φράγκων «μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με έμβασμα στον λογαριασμό (της Περιφέρειας της Βαλονίας) είτε με μεταβίβαση αντί πληρωμής των 9 704 μετοχών του κεφαλαίου της SA Verlipack Holding II».
- (51) Στις 21 Δεκεμβρίου 1999, η Worldwide Investors μεταβίβασε στον όμιλο Beaulieu 9 704 μετοχές της εταιρείας Verlipack Holding II. Ο όμιλος Beaulieu, σε αντάλλαγμα, μεταβίβασε 9 704 μετοχές της εταιρείας Verlipack Holding I στην εταιρεία Worldwide Investors. Εξάλλου, το Βέλγιο επιβεβαίωσε ότι ο όμιλος Beaulieu μεταβίβασε στην Περιφέρεια της Βαλονίας τον Δεκέμβριο 1998 —σε ημερομηνία η οποία δεν διευκρινίζεται από το Βέλγιο αλλά τοποθετείται μεταξύ της 21ης Δεκεμβρίου 1998 και της 31ης Δεκεμβρίου 1998— 9 704 μετοχές της Verlipack Holding II «ως αντάλλαγμα για την εγκατάλειψη της απαίτησης της Περιφέρειας της Βαλονίας έναντι του ομίλου Beaulieu (παράρτημα 5)»⁽¹⁵⁾.
- (52) Στην επιστολή τους που καταχωρήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001, οι ίδιες οι βελγικές αρχές αναγνώριζαν ότι η απάντησή τους δεν ήταν πλήρης λόγω της έλλειψης συνεργασίας εκ μέρους του ομίλου Beaulieu. Έκτοτε δεν διαβίβασαν καμία άλλη ανακοίνωση στην Επιτροπή, παρά μόνον για να τονίσουν ότι η επιστολή τους κάλυπτε όλα τα θέματα που περιλαμβάνονταν στην εντολή παροχής πληροφοριών.
- (53) Υπό το φως των διαθέσιμων πληροφοριών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα, στις 6 Ιουνίου 2001, ότι η εν λόγω εγκατάλειψη της απαίτησης συνιστούσε μεταφορά κρατικών πόρων από το βελγικό κράτος, πράγμα που συνιστά *prima facie* κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης. Εξάλλου, η Επιτροπή θεώρησε ότι υπήρχαν αμφιβολίες ως προς το συμβιβασίμο με το άρθρο 87 της συνθήκης και το άρθρο 61 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στον όμιλο Verlipack ή/και τον όμιλο Beaulieu και, κατά συνέπεια, κίνησε την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στο Βέλγιο με επιστολή της 8ης Ιουνίου 2001.
- V. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΒΑΛΕ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ
- (54) Με επιστολή που παρελήφθη από την Επιτροπή στις 27 Ιουλίου 2001, το Βέλγιο επανέλαβε τις παρατηρήσεις που είχε υποβάλει προηγουμένως στο πλαίσιο της εντολής παροχής πληροφοριών, και οι οποίες μπορούν να συνοψισθούν ως εξής.
- (55) Παρά τα δυσμενή αποτελέσματα του ομίλου Verlipack κατά το έτος 1997, από τον Μάρτιο 1998 παρατηρήθηκε μείωση των ζημιών και σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας. Για τον λόγο αυτό, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί εταίροι αποφάσισαν να εφαρμόσουν ένα νέο σχέδιο ανάκαμψης και σύνταξαν συμφωνία («Heads of Agreement») στις 5 Ιουνίου 1998. Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού, η Περιφέρεια της Βαλονίας δεσμευόταν να i) μετατρέψει σε κεφάλαιο το εξαρτημένο δάνειο ύψους 150 εκατ. βελγικών φράγκων και ii) να βρει ιδιώτη επενδυτή ο οποίος να συνεισφέρει 100 εκατ. βελγικά φράγκα στο κεφάλαιο της Verlipack.
- (56) Όσον αφορά την μετατροπή του εξαρτημένου δανείου, το στοιχείο αυτό ελήφθη υπόψη στην τελική αρνητική απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2000. Κατά συνέπεια, η κίνηση της νέας διαδικασίας δεν αφορά το θέμα αυτό.
- (57) Όσον αφορά την εξεύρεση ιδιώτη επενδυτή, οι βελγικές αρχές υποδεικνύουν ότι η υποχρέωση αυτή «δεν μπορούσε να εκπληρωθεί από την Sowager βραχυπρόθεσμα». Επίσης, οι βελγικές αρχές αναφέρουν ότι: «ο όμιλος Beaulieu πρότεινε, ως εκ τούτου, στην Sowager να αναλάβει ο ίδιος την υποχρέωση αυτή υπό τον όρο ότι η παρέμβαση θα ήταν προσωρινή και ότι το ποσό θα του επιστρεφόταν από τον νέο επενδυτή που θα έβρισκε η Sowager. Αυτή η παρέμβαση του ομίλου Beaulieu είναι αποτέλεσμα προφορικών διαπραγματεύσεων και δεν απετέλεσε αντικείμενο επίσημης συμφωνίας».
- (58) Στην προκειμένη περίπτωση, η αύξηση του κεφαλαίου κατά 100 εκατ. βελγικά φράγκα υπέρ της Verlipack πραγματοποιήθηκε, στις 26 Ιουνίου 1998, από την εταιρεία Worldwide Investors SA. Σύμφωνα με την άποψη του Βελγίου, η αύξηση αυτή πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του ομίλου Beaulieu.
- (59) Ωστόσο, πάντοτε κατά τις βελγικές αρχές, η Περιφέρεια της Βαλονίας δεν μπόρεσε να βρει νέο ιδιώτη επενδυτή επειδή το νέο σχέδιο ανάκαμψης δεν κατόρθωσε να περιορίσει τις ολοένα αυξανόμενες ζημιές. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η Περιφέρεια της Βαλονίας και ο όμιλος Beaulieu αποφάσισαν από κοινού, με την προσθήκη της 20ής Νοεμβρίου 1998, να τροποποιήσουν τους όρους της συμφωνίας που επέτρεψε την εξαγορά, εκ μέρους του ομίλου Beaulieu, το 1996, των μετοχών των Verlipack Ghlin και Verlipack Jumet που κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας. Σύμφωνα με τους όρους της εν λόγω προσθήκης, η πληρωμή των μετοχών που αγόρασε ο όμιλος Beaulieu το 1996 έναντι ποσού 113 712 000 βελγικών φράγκων «μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με έμβασμα στον λογαριασμό (της Περιφέρειας της Βαλονίας) είτε με μεταβίβαση αντί πληρωμής των 9 704 μετοχών του κεφαλαίου της SA Verlipack Holding II».

(15) Πρέπει να σημειωθεί ότι το εν λόγω παράρτημα 5 δεν αφορά την μεταβίβαση των μετοχών που κατείχε ο όμιλος Beaulieu στην Περιφέρεια της Βαλονίας αλλά μάλλον την ανταλλαγή μετοχών μεταξύ της Worldwide Investors και του ομίλου Beaulieu.

- (60) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η διάταξη αυτή «δείχνει καθαρά τον προσωρινό χαρακτήρα της παρέμβασης του ομίλου Beaulieu υπέρ του ομίλου Verlipack και την ύπαρξη πράξης εκχώρησης για λογαριασμό της Περιφέρειας της Βαλονίας» (σελίδα 7 της επιστολής της 26ης Ιουλίου 2001).
- (61) Τέλος, στις 21 Δεκεμβρίου 1999, η εταιρεία Worldwide Investors μεταβίβασε στον όμιλο Beaulieu 9 704 μετοχές της εταιρείας Verlipack Holding II. Ο όμιλος Beaulieu μεταβίβασε, εις αντάλλαγμα, 9 704 μετοχές της εταιρείας Verlipack Holding I στην εταιρεία Worldwide Investors.
- (62) Εξάλλου, το Βέλγιο επιβεβαίωσε ότι ο όμιλος Beaulieu μεταβίβασε στην Περιφέρεια της Βαλονίας τον Δεκέμβριο 1998 —σε ημερομηνία η οποία δεν διευκρινίζεται από το Βέλγιο αλλά τοποθετείται μεταξύ της 21ης Δεκεμβρίου 1998 και της 31ης Δεκεμβρίου 1998— 9 704 μετοχές της Verlipack Holding II «ως αντάλλαγμα για την εγκατάλειψη της απαίτησης της Περιφέρειας της Βαλονίας έναντι του ομίλου Beaulieu».
- (63) Όσον αφορά την αξία των εν λόγω 9 704 μετοχών, αυτή ήταν μηδενική δεδομένου ότι το ενεργητικό της εταιρείας είχε —σύμφωνα με την απόφαση του εμποροδικείου της Mons— «μειωθεί σε ένα φράγκο, η εταιρεία δεν είναι σε θέση να λάβει τραπεζικό δάνειο για να καλύψει τις ζημιές της και [...], κατά συνέπεια, πληρούνται οι όροι για πτώχευση»⁽¹⁶⁾.

VI. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (64) Η Collectif de Défense des Travailleurs Licenciés de Verlipack στη Jumet και τη Ghlin υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με τα γεγονότα που ανέφερε η Επιτροπή και αναφέρθηκε στις συνέπειες, σε κοινωνικό επίπεδο, της κρίσης του ομίλου Verlipack. Εξάλλου, διαβίβασε αντίγραφο των πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου της Verlipack καθώς και αντίγραφο επιστολής υπογεγραμμένης από συνδικαλιστή εκπρόσωπο της Verlipack (εργοστάσιο της Ghlin).
- (65) Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Ηνωμένου Βασιλείου υπέβαλε παρατηρήσεις εν ονόματι των βασικών κατασκευαστών του Ηνωμένου Βασιλείου, της Carpet Foundation (πρώην British Carpet Manufacturers Association):
- α) οι βρετανοί είναι οι μεγαλύτεροι καταναλωτές μοκέτας στην Ευρώπη, εφόσον αυτό το είδος τάπητα χρησιμοποιείται στο 97 % των οικιών. Για προφανείς λόγους,

η αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου αποτελεί στόχο για τους εξωτερικούς ανταγωνιστές και οι εισαγωγές αυξήθηκαν τόσο ώστε η εισαγόμενη μοκέτα να αντιστοιχεί σήμερα στο 64 % των ταπήτων αυτού του τύπου (κατ' όγκο) που χρησιμοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο (ή 47 % κατ' αξία).

- β) αυτή η ραγδαία αύξηση απείλησε την βρετανική βιομηχανία μοκέτας. Το 1970, όταν οι εισαγωγές ήταν σχεδόν ανύπαρκτες, η βιομηχανία μοκέτας απασχολούσε 45 000 άτομα. Σήμερα, με τις εισαγωγές να αντιπροσωπεύουν το 64 %, μόνον 8 000 άτομα απασχολούνται άμεσα στην βιομηχανία αυτή.
- γ) η Carpet Foundation θεωρεί ότι οι αυτοί που ωφελούνται περισσότερο από αυτήν τη σημαντική διείσδυση των εισαγωγών είναι οι κατασκευαστές που είναι εγκατεστημένοι στο Βέλγιο οι οποίοι παράγουν το 55 % της μοκέτας που εισάγεται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τα είκοσι προηγούμενα έτη, οι εισαγωγές από το Βέλγιο υπερδεκαπλασιάσθηκαν, και πέρασαν από 8 εκατ. m² το 1980 σε 85 εκατ. m² το 2000.
- δ) η μέση τιμή της μοκέτας που εισάγεται στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι 3,83 λίρες στερλίνες/m² ενώ αυτή της εξαγόμενης μοκέτας είναι 6,43 λίρες στερλίνες/m². Τα τελευταία στοιχεία του DTI (Department of Trade & Industry) για το έτος 1997 δείχνουν έλλειμμα σε σχέση με την Κοινότητα της τάξεως των 273 εκατ. λιρών στερλινών.
- ε) η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι, κατά τα τελευταία έτη, ο όμιλος Beaulieu ήταν αναμειγμένος σε ύποπτες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Όσον αφορά την παρούσα υπόθεση, στο πλαίσιο της οποίας ο όμιλος Beaulieu εξόφλησε χρέος 113,7 εκατ. βελγικών φράγκων μέσω της μεταβίβασης στην Περιφέρεια της Βαλονίας 9704 μετοχών της Verlipack Holding II, η Carpet Foundation θεωρεί ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας όντως εγκατέλειψε απαίτηση η οποία συνιστά κρατική ενίσχυση ισοδύναμη με 1,5 εκατ. λίρες στερλίνες. Η Carpet Foundation θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι η εγκατάλειψη της απαίτησης αυτής συνιστά ενίσχυση λειτουργίας υπέρ του ομίλου Beaulieu/Verlipack και ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

(16) Στην συγκεκριμένη περίπτωση, δεν κηρύχθηκε πτώχευση παρά το γεγονός ότι οι μελλοντικές δραστηριότητες της εταιρείας θα μειωθούν κατά την θέση της υπό εκκαθάριση λόγω της εξαφάνισης του εταιρικού της σκοπού. Η Περιφέρεια της Βαλονίας επενέβη για να δηλώσει ότι δεν επιθυμούσε να ανακτήσει την απαίτησή της (χορηγώντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, πίστωση στην οφειλέτριά της). Όταν ερωτήθηκε σχετικά με το θέμα αυτό, η Περιφέρεια της Βαλονίας επιβεβαίωσε ότι, μετά την έκδοση της αρνητικής απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000, έδωσε προθεσμία στην Verlipack Holding II για να της επιστρέψει τις κρατικές ενισχύσεις. Στη συνέχεια του γεγονότος αυτού, και αφού η Verlipack Holding II ομολόγησε ότι είχε σταματήσει τις πληρωμές στις 19 Φεβρουαρίου 2001, το εμποροδικείο της Mons, με απόφαση την ίδια ημέρα, κήρυξε την πτώχευση της εταιρείας.

(66) Στα σχόλια του σχετικά με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων μερών, το Βέλγιο ζήτησε από την Επιτροπή να μην λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές λόγω του μη αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα του «Collectif des Travailleurs Licenciés».

(67) Το Βέλγιο δεν υπέβαλε τα σχόλιά του σχετικά με τις παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

VII. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

VII.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης

- (68) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης προβλέπει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.
- (69) Η έννοια της ενίσχυσης είναι ευρύτερη από αυτήν της επιδότησης και περιλαμβάνει επίσης τις παρεμβάσεις οι οποίες, με διάφορες μορφές, μειώνουν τις επιβαρύνσεις που συνήθως επιβάλλονται στους προϋπολογισμούς των επιχειρήσεων και των οποίων το αποτέλεσμα είναι όμοιο με αυτό των επιδοτήσεων. Κατά συνέπεια, ένα μέτρο μέσω του οποίου οι δημόσιες αρχές εγκαταλείπουν μια απαίτηση, αν και δεν συνεπάγεται άμεση μεταφορά κρατικών πόρων, τοποθετεί τους δικαιούχους σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με τους άλλους φορολογούμενους και, ως εκ τούτου, συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.
- (70) Οι ακόλουθοι πίνακες παρέχουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους τάπητες και τα άλλα είδη επικάλυψης πατωμάτων και δείχνουν τις συναλλαγές μεταξύ του Βελγίου και των άλλων κρατών μελών:

(σε εκατ. ευρώ)

1998	Εισαγωγές στο Βέλγιο	Εξαγωγές από το Βέλγιο
κόσμος	211 659,19	2 009 560,84
Γαλλία	44 502,03	204 232,6
Κάτω Χώρες	47 711,61	201 575,12
Γερμανία	32 177,89	482 395,03
Ιταλία	3 363,12	25 131,73
Ηνωμένο Βασίλειο	21 083,57	438 580,14
Ιρλανδία	317,46	19 756,55
Δανία	1 147,49	17 893,69
Ελλάδα	573,09	31 398,44
Πορτογαλία	3 844,57	14 468,5
Ισπανία	2 875,73	23 844,69
Σουηδία	1 396,42	26 411,19
Φινλανδία	220,4	9 460,45
Αυστρία	385,45	22 268,92

(Πηγή: Eurostat)

(σε εκατ. ευρώ)

2000	Εισαγωγές στο Βέλγιο	Εξαγωγές από το Βέλγιο
κόσμος	234 803,67	2 185 284,43
Γαλλία	39 851,55	186 007,02
Κάτω Χώρες	72 424,95	192 991,38
Γερμανία	31 533,12	459 466,56
Ιταλία	2 695,96	27 042,16
Ηνωμένο Βασίλειο	23 711,69	557 366,43
Ιρλανδία	191,31	25 054,58
Δανία	569,55	15 657,08
Ελλάδα	730,35	28 670,43
Πορτογαλία	1 212,05	18 410,99
Ισπανία	1 297,43	24 813,28
Λουξεμβούργο	286,95	2 417,64
Σουηδία	606,83	21 062,8
Φινλανδία	415,04	10 837,97
Αυστρία	527,53	21 444,46

(Πηγή: Eurostat)

- (71) Εξάλλου, και λαμβανομένης υπόψη της θέσης του δικαιούχου των ενισχύσεων στην αγορά⁽¹⁷⁾, κάθε ενίσχυση που χορηγείται στον όμιλο αυτό μπορεί να επηρεάσει τις εν λόγω συναλλαγές και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό⁽¹⁸⁾. Οι πωλήσεις της εταιρείας Beaulieu Wielsbeke NV (θυγατρικής της Ter Lembeek International με δραστηριότητες στους τομείς της μοκέτας και των ταπήτων) κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε 4 379 764 000, 5 182 220 000 και 4 821 857 000 βελγικά φράγκα, αντίστοιχα.

⁽¹⁷⁾ Ο όμιλος Beaulieu είναι ο μεγαλύτερος κατασκευαστής ταπήτων στην Ευρώπη και εξάγει το 98 % της παραγωγής του.

⁽¹⁸⁾ Για παράδειγμα, η Associated Waeyers, ένας κατασκευαστής εγκατεστημένος στο Βέλγιο, πούλησε το 2000, 48,7 εκατ. τετραγωνικά μέτρα μοκέτας και ταπήτων, και είχε κύκλο εργασιών 212,89 εκατ. ευρώ, με αποτέλεσμα να είναι ένας από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές στον τομέα. Η εταιρεία εξάγει τα προϊόντα της σε ολόκληρο τον κόσμο, και ιδίως στην Ευρώπη, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της [Πηγή: <http://www.awe.be/> (14 Μαρτίου 2002)].

(72) Τα στοιχεία αυτά, συγκρινόμενα με αυτά που διαβίβασε η Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Ηνωμένου Βασιλείου, αποδεικνύουν την ύπαρξη σημαντικών συναλλαγών εντός της Κοινότητας.

VII.2. Εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στην Verlipack Holding II

(73) Ανεξάρτητα από τον πολύπλοκο νομικο-οικονομικό χαρακτήρα της παρέμβασης, τον Ιούνιο 1998, της εταιρείας οικονομικών συμμετοχών Worldwide Investors του Λουξεμβούργου, η οποία εξασφάλισε την εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στην Verlipack Holding II, υπάρχει ένα αναμφισβήτητο στοιχείο: ο όμιλος Beaulieu εξόφλησε τον Δεκέμβριο 1998 χρέος 113 712 000 βελγικά φράγκα έναντι της Περιφέρειας της Βαλονίας με μεταβίβαση αντί πληρωμής 9 704 μετοχών της Verlipack Holding II, των οποίων η ονομαστική αξία ήταν 100 εκατ. βελγικά φράγκα, αλλά η πραγματική αξία πρέπει να ήταν αισθητά χαμηλότερη, λαμβανομένης υπόψη της περιουσιακής κατάστασης της εν λόγω επιχείρησης.

(74) Όσον αφορά την αξία των εν λόγω 9 704 μετοχών, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

(75) Στις 11 Φεβρουαρίου 1999, η Verlipack Holding II ομολόγησε ότι είχε παύσει τις πληρωμές ενόπιον του εμποροδικείου της Mons, το οποίο σημείωσε ότι η παύση των πληρωμών μπορούσε να αναχθεί στον Ιούνιο του 1998. Η επακόλουθη απόφαση του εμποροδικείου της Mons αναφέρει μεταξύ άλλων:

«Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρεία Verlipack Holding II, το ενεργητικό της οποίας έχει μειωθεί σε ΕΝΑ ΦΡΑΓΚΟ, δεν είναι σε θέση να λάβει τραπεζικό δάνειο για να καλύψει τις ζημιές της και ότι, κατά συνέπεια, συγκεντρώνονται οι προϋποθέσεις για να κηρυχθεί σε πτώχευση».

(76) Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία δεν πτώχευσε. Η Περιφέρεια της Βαλονίας παρενέβη ανακοινώνοντας ότι δεν επιθυμούσε να ανακτήσει την απαίτησή της (και ότι χορηγούσε, κατ' επέκταση, πίστωση στην οφειλέτριά της) και προτείνοντας να αναλάβει τα έξοδα μιας εθελούσιας ρευστοποίησης. Κατά συνέπεια, το εμποροδικείο της Mons διαπίστωσε, στις 31 Μαΐου 1999, ότι δεν συγκεντρώνονταν οι προϋποθέσεις για πτώχευση της Verlipack Holding II, ακόμα και αν οι μελλοντικές δραστηριότητες της εταιρείας θα μειώνονταν λόγω της εξαφάνισης του εταιρικού της σκοπού.

(77) Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι η τιμή των 113 712 000 βελγικών φράγκων που ορίσθηκε τον Δεκέμβριο του 1996 για τις προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και τα προνομιακά μερίδια που είχε μεταβιβάσει η Sowager στον όμιλο Beaulieu, δεν αντιστοιχούσε στην αξία τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το Βέλγιο διατείνεται

ότι επρόκειτο για «τιμή επιβεβλημένη από το βασιλικό διάταγμα της 7ης Μαΐου 1985»⁽¹⁹⁾. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος, η τιμή εξαγοράς προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου «δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το 80 % της τιμής έκδοσης». Η τιμή των 113 712 000 βελγικών φράγκων των μετοχών και των μεριδίων που εξαγοράστηκαν από τον όμιλο Beaulieu τον Δεκέμβριο 1996 αντιπροσώπευε, κατά την άποψη του Βελγίου, το 80 % της τιμής έκδοσής τους.

(78) Όμως, η υποχρέωση καθορισμού τιμής ίσης προς το 80 % της τιμής έκδοσης είναι υποχρέωση που ορίζεται από το νόμο ο οποίος επιβάλλεται, αδιακρίτως, σε όλους όσους επιθυμούν να αγοράσουν αυτό το είδος προνομιούχων μετοχών.

(79) Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η τιμή αγοράς ορίσθηκε με βάση την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται αδιακρίτως —όπως αναγνώρισε το Βέλγιο στην επιστολή του της 26ης Ιουλίου 2001— σε όλους όσους επιθυμούν να αγοράσουν αυτό το είδος προνομιούχων μετοχών, διαπιστώνεται ότι η τιμή που καθορίσθηκε με αυτόν τον τρόπο έπρεπε να τηρηθεί από τον όμιλο Beaulieu. Αυτό επιβεβαιώνεται από τις βελγικές αρχές οι οποίες ανέφεραν στην επιστολή τους της 15ης Ιανουαρίου 2001⁽²⁰⁾ ότι «το χρέος των 113 712 000 βελγικών φράγκων του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας ήταν ένα συγκεκριμένο χρέος η εξόφληση του οποίου ουδόλως συνδεόταν με την χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου Verlipack».

(80) Στο μέτρο που —σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση του εμποροδικείου της Mons της 31ης Μαΐου 1999— το ενεργητικό της Verlipack Holding II, η οποία είχε ομολογήσει την παύση πληρωμής στις 11 Φεβρουαρίου 1999, μειώθηκε σε ένα φράγκο, διευκρινίζοντας ότι «η παύση των πληρωμών αναγόταν στον Ιούνιο 1998»⁽²¹⁾, οι μετοχές που ελήφθησαν ως πληρωμή είχαν μηδενική αξία. Με το να τις δεχθεί για την εξόφληση συγκεκριμένου χρέους ύψους 113 712 000 βελγικών φράγκων, η Περιφέρεια της Βαλονίας παρατήθηκε απαίτησης ίδιου ύψους έναντι του ομίλου Beaulieu.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε βασιλικό διάταγμα για την έκδοση προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου από ανώνυμες εταιρείες που εμπίπτουν στους εθνικούς τομείς (Moniteur belge της 11ης Μαΐου 1985). Πρόκειται για μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου οι οποίες μπορούν να αγοραστούν από εταιρείες υπό αναδιάρθρωση από: 1. την «Société nationale d'investissement», 2. την «Société nationale pour la Restructuration des Secteurs nationaux», 3. το «Fonds voor de herstructurering van de nationalen sectoren in het Vlaamse Gewest», 4. το «Fonds pour la restructuration des secteurs nationaux en Région wallonne» 5. στο μέτρο που επιτρέπεται από το υπουργείο οικονομικών, από ανώνυμες εταιρείες στις οποίες η «Société nationale d'investissement» συμμετέχει κατά το 50 % τουλάχιστον του κεφαλαίου.

⁽²⁰⁾ Η επιστολή αυτή αποτελούσε απάντηση στην επιστολή της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2000 (σ. 5).

⁽²¹⁾ Βλέπε πρώτο εδάφιο του σκεπτικού τη απόφασης του εμποροδικείου της Mons της 31ης Μαΐου 1999.

- (81) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πράξη αυτή συνιστά «εγκατάλειψη απαίτησης», όπως επιβεβαίωσε το Βέλγιο στην επιστολή του της 15ης Ιανουαρίου 2001 (22). Ωστόσο, οι βελγικές αρχές τονίζουν ότι ο όμιλος Beaulieu δεν είχε κανένα οικονομικό όφελος σαν αποτέλεσμα της πράξης αυτής δεδομένου ότι, με την εν λόγω εγκατάλειψη της απαίτησης, το Βέλγιο αποζημίωσε τον όμιλο Beaulieu για την «εισφορά κεφαλαίου που είχε πραγματοποιήσει τον Ιούνιο 1998». Η διαφορά μεταξύ των 113 712 000 βελγικών φράγκων (ποσό της απαίτησης) και των 100 εκατ. βελγικών φράγκων (ονομαστικό ποσό της εισφοράς κεφαλαίου) δικαιολογείται «από την προεξόφληση του χρέους αυτού (23) [...] και από την αμοιβή για την πράξη εκχώρησης».
- (82) Σχετικά με το τελευταίο αυτό σημείο, είναι σκόπιμο να υπενθυμισθούν οι όροι της συμφωνίας Heads of Agreement της 5ης Ιουνίου 1998. Το σημείο 2 αναφέρει: «Capital increase (cash) of BEF 100 million promoted by Sowager in Verlipack Holding II (to be used for corresponding capital increases in the Verlipack group companies). A new shareholder must be accepted by all shareholders of Verlipack Holding II». Στην επιστολή του της 15ης Ιανουαρίου 2001, το Βέλγιο ανέφερε ότι εντός του πλαισίου αυτού «η SOWAGER δεσμεύτηκε να βρει νέον επενδυτή ο οποίος να προβεί σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων σε ρευστό.» (σελίδα 2). Στην επιστολή του της 26ης Ιουλίου 2001, το Βέλγιο υποδεικνύει, μεταξύ των μέτρων που προβλέπονται στην Heads of Agreement: «αύξηση του κεφαλαίου κατά 100 εκατ. βελγικά φράγκα 100 από ιδιώτη επενδυτή τον οποίο θα παρουσιάσει η Sowager (που εν τω μεταξύ ονομάστηκε Sogera)» (σελίδα 6).
- (83) Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι οι βελγικές αρχές δεσμεύτηκαν, στο πλαίσιο της Heads of Agreement, να παρουσιάσουν έναν επενδυτή και όχι να προβούν σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II.
- (84) Παρά την επίσημη εντολή, και ακόμα και μετά την κίνηση της διαδικασίας, το Βέλγιο δεν παρείχε αποδείξεις σχετικά με την ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ του ομίλου Beaulieu και της Περιφέρειας της Βαλονίας βάσει της οποίας ο όμιλος Beaulieu θα αναλάμβανε ο ίδιος την υποχρέωση της Περιφέρειας της Βαλονίας (στο πλαίσιο της συμφωνίας Heads of Agreement) να βρει επενδυτή ο οποίος να συνεισφέρει 100 εκατ. βελγικά φράγκα.
- (85) Στην συγκεκριμένη περίπτωση, το Βέλγιο δεν προσκόμισε αποδείξεις ούτε και σχετικά με την ύπαρξη σύμβασης εκχώρησης μεταξύ του ομίλου Beaulieu και της εταιρείας Worldwide Investors του Λουξεμβούργου.
- (86) Εξάλλου, στην απάντησή του στην κίνηση της διαδικασίας, το Βέλγιο επιβεβαίωσε ότι δεν υπήρχε επίσημη συμφωνία αλλά «προφορικές διαπραγματεύσεις οι οποίες δεν αποτέλεσαν αντικείμενο επίσημης συμφωνίας» (24).
- (87) Αν θεωρηθεί, υπό το φως των παρατηρήσεων που υπέβαλε το Βέλγιο, ότι ο όμιλος Beaulieu αποφάσισε να αναλάβει ο ίδιος τη δέσμευση που είχε αναλάβει η Περιφέρεια της Βαλονίας στο πλαίσιο της συμφωνίας Heads of Agreement, θα πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο όμιλος Beaulieu ανέλαβε την υποχρέωση να εξεύρει επενδυτή και όχι να προβεί σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στο κεφάλαιο της Verlipack II. Βρέθηκε ένας ιδιώτης επενδυτής, η εταιρεία Worldwide Investors, η οποία ήταν διατεθειμένη να ριμοκινδυνεύσει και να επενδύσει σε μια επιχείρηση όπως η Verlipack Holding II.
- (88) Η απάντηση στην κίνηση της διαδικασίας αφήνει να εννοηθεί —χωρίς αυτό να αποδεικνύεται από συγκεκριμένα στοιχεία — ότι η υποτιθέμενη προφορική συμφωνία μεταξύ του ομίλου Beaulieu και της Περιφέρειας της Βαλονίας, βάσει της οποίας ο πρώτος αναλάμβανε την υποχρέωση της δεύτερης (στο πλαίσιο της συμφωνίας Heads of Agreement) να εξεύρει επενδυτή ο οποίος θα προέβαινε σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων, είχε πολύ μεγαλύτερες προεκτάσεις από την δέσμευση που είχε αναλάβει η Περιφέρεια της Βαλονίας στο πλαίσιο της συμφωνίας Heads of Agreement (να εξεύρει επενδυτή ο οποίος θα προέβαινε σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων).
- (89) Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο όμιλος Beaulieu δεν υποκατέστησε απλώς την Περιφέρεια της Βαλονίας όσον αφορά την δέσμευση που είχε αναλάβει στο πλαίσιο της συμφωνίας Heads of Agreement (να εξεύρει επενδυτή ο οποίος θα προέβαινε σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων), αλλά, με το να υπερβεί την δέσμευση αυτή, αποσκοπούσε να εξασφαλίσει την εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II, χωρίς η εισφορά αυτή να βαρύνει τον όμιλο Beaulieu, γεγονός που του είχε κατά τα φαινόμενα εγγυηθεί η Sowager.
- (90) Με βάση τις πληροφορίες που παρείχε το Βέλγιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν απέδειξε: i) την ύπαρξη συμφωνίας βάσει της οποίας ο όμιλος Beaulieu αναλάμβανε την υποχρέωση να εξεύρει επενδυτή ο οποίος θα προέβαινε σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων· ii) την ύπαρξη δεύτερης συμφωνίας —χωριστής και ευρύτερης από την πρώτη— σύμφωνα με την οποία η Περιφέρεια της Βαλονίας είχε εγγυηθεί στον όμιλο Beaulieu την επιστροφή των 100 εκατ. βελγικών φράγκων που θα συνεισέφερε ένας ιδιώτης επενδυτής.

(22) Βλέπε υποσημείωση 21 (σ. 5).

(23) Η σύμβαση του Δεκεμβρίου 1996 προέβλεπε ότι το ποσό των 113 712 000 βελγικών φράγκων έπρεπε να πληρωθεί "την 31η Δεκεμβρίου 2001, καθαρό, χωρίς τόκους".

(24) Εξάλλου, στο πλαίσιο της εντολής που δόθηκε στο Βέλγιο, οι βελγικές αρχές απευθύνθηκαν αμέσως, μέσω του νομικού τους συμβουλίου, στο νομικό συμβούλιο του ομίλου Beaulieu προκειμένου να συγκεντρώσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να απαντήσουν στην εντολή. Το Βέλγιο δεν γνωστοποίησε καμία απάντηση εκ μέρους του ομίλου Beaulieu ή των νομικών συμβούλων του. Εξάλλου, ούτε ο όμιλος Beaulieu ούτε και το νομικό του συμβούλιο εμφανίστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

- (91) Το μόνο αναμφισβήτητο γεγονός είναι ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας εγκατέλειψε, στις 20 Νοεμβρίου 1998, συγκεκριμένη απαίτηση ύψους 113 712 000 βελγικών φράγκων έναντι του ομίλου Beaulieu λαμβάνοντας σε αντάλλαγμα 9 704 μετοχές μιας εταιρείας (της Verlipack Holding II) της οποίας η κατάσταση είχε χειροτερεύσει σε σημείο που να είναι απαραίτητη η εφαρμογή νέου σχεδίου αναχρηματοδότησης τον Ιούνιο 1998 με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η εξεύρεση ιδιώτη επενδυτή διατεθειμένου να προβεί σε εισφορά 100 εκατ. βελγικών φράγκων στο εταιρικό κεφάλαιο. Στις 11 Φεβρουαρίου 1999, το ενεργητικό της εταιρείας αυτής είχε εκτιμηθεί σε ένα φράγκο.
- (92) Υπό το φως των διαφόρων αυτών στοιχείων, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η εν λόγω εγκατάλειψη απαίτησης αποτελεί μεταφορά κρατικών πόρων εκ μέρους του βελγικού κράτους, πράγμα που συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης.

VII.3. Εγκατάλειψη απαίτησης υπέρ της Verlipack Holding II

- (93) Στις 8 Ιανουαρίου 1999, η εταιρεία Verlipack ζήτησε δικαστικό συμβιβασμό για τα εργοστάσια στη Jumet και στη Ghlin και ανήγγειλε την παύση των δραστηριοτήτων στο εργοστάσιο της Mol. Το εμποροδικείο του Turnhout κήρυξε, στις 11 Ιανουαρίου 1999, την πτώχευση της εγκατάστασης της Verlipack στη Mol ενώ, στις 18 Ιανουαρίου 1999, το εμποροδικείο της Mons κήρυξε την πτώχευση των έξι εταιριών του ομίλου Verlipack (εγκαταστάσεις στη Ghlin και στη Jumet, Verlipack Belgium, Verlipack Engineering, Verlimo και Imcourlease).
- (94) Στις 11 Φεβρουαρίου 1999, η Verlipack Holding II, διαπιστώνοντας ότι δεν διέθετε ούτε ρευστό ούτε στοιχεία του ενεργητικού που να επαρκούν για την κάλυψη των χρεών της, κήρυξε πτώχευση ενώπιον του εμποροδικείου της Mons. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, η Sowager «ενεργώντας για λογαριασμό της Περιφέρειας της Βαλονίας, μειοψηφικής μετόχου της εταιρείας»⁽²⁵⁾ παρενέβη για να δηλώσει ότι δεν επιθυμούσε να ανακτήσει την απαίτησή της (χορηγώντας, συνεπώς, πίστωση στην οφειλέτρια επιχείρηση) και ότι αναλάμβανε το κόστος της εθελούσιας ρευστοποίησης. Κατά συνέπεια, το εμποροδικείο της Mons διαπίστωσε, στις 31 Μαΐου 1999, ότι η Verlipack Holding II δεν πληρούσε τους όρους για πτώχευση, τονίζοντας όμως ότι οι μελλοντικές δραστηριότητες της εταιρείας θα μειώνονταν κατά την θέση της υπό εκκαθάριση λόγω της εξαφάνισης του εταιρικού της σκοπού.

- (95) Όταν ερωτήθηκε σχετικά με το σημείο αυτό κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Περιφέρεια της Βαλονίας επιβεβαίωσε ότι, μετά την έκδοση της αρνητικής απόφασης της 4ης Οκτωβρίου 2000, έδωσε προθεσμία στην Verlipack Holding II για να επιστρέψει τις ενισχύσεις. Στη συνέχεια του γεγονότος αυτού, το εμποροδικείο της Mons κήρυξε την πτώχευση της Verlipack Holding II στις 19 Φεβρουαρίου 2001.
- (96) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο εταιρικός σκοπός της Verlipack Holding II ήταν η κατοχή και η διαχείριση συμμετοχών σε εταιρείες που είχαν κηρυχθεί σε πτώχευση, και ότι το γεγονός αυτό οδήγησε στην εξαφάνιση του εταιρικού σκοπού της επιχείρησης. Κατά συνέπεια, η μόνη δραστηριότητα της επιχείρησης ήταν η θέση της υπό εκκαθάριση. Στο μέτρο που η αξία των περιουσιακών στοιχείων είχε μειωθεί στο μηδέν, κανένας από τους πιστωτές δεν μπορούσε λογικά να ελπίζει να ανακτήσει ακόμα και μέρος της απαίτησής του. Κάτω από αυτές τις συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την παύση των δραστηριοτήτων όλων των παραγωγικών εγκαταστάσεων καθώς και το γεγονός ότι η εταιρεία holding βρισκόταν και αυτή υπό εκκαθάριση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εγκατάλειψη της απαίτησης υπέρ της Verlipack Holding II δεν οδήγησε στην συγκεκριμένη περίπτωση σε μεταφορά κρατικών πόρων και δεν παρείχε στην Verlipack Holding II ή στους άλλους πιστωτές οικονομικό πλεονέκτημα ικανό να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή τις συναλλαγές.

VII.4. Συμβιβασμό της ενίσχυσης

- (97) Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Βέλγιο δεν επικαλέσθηκε καμία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπει η συνθήκη, υποστηρίζοντας την θέση ότι δεν υπήρξε ποτέ κρατική ενίσχυση.
- (98) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της συνθήκης δεν εφαρμόζονται στο υπό εξέταση μέτρο δεδομένου ότι δεν αποτελεί ούτε ενίσχυση κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, ούτε ενίσχυση για την επανόρθωση ζημιών από θεομηνίες ή για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται από την διαίρεση της Γερμανίας.
- (99) Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχεία α), β) και δ) της συνθήκης δεν εφαρμόζονται ούτε και αυτές εφόσον η ενίσχυση δεν προορίζεται για την αποκατάσταση των οικονομικών μειονεκτημάτων ορισμένων περιοχών, ούτε για την προώθηση σημαντικών σχεδίων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε, τέλος, για την προώθηση του πολιτισμού και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

⁽²⁵⁾ Δεύτερο εδάφιο του σκεπτικού της απόφασης του εμποροδικείου της Mons της 31ης Μαΐου 1999.

- (100) Απομένει, συνεπώς, να εξετασθεί κατά πόσον οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να τύχουν της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ως προοριζόμενες να διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.
- (101) Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις ορισμένων εταιρειών του ομίλου Beaulieu βρίσκονται, πράγματι, σε περιοχή ενισχυόμενης δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Οι περιοχές αυτές τυγχάνουν καθεστώτος ενισχύσεων περιφερειακού τύπου οι οποίες επιτρέπονται από την Επιτροπή και των οποίων το ανώτατο καθαρό όριο είναι 25 %. Ωστόσο, το Βέλγιο, στην απάντησή του στην κίνηση της διαδικασίας δεν παρείχε κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να χαρακτηριστεί η ενίσχυση αυτή επενδυτική ή να πιστοποιηθεί ο επιλέξιμος χαρακτήρας των εν λόγω επενδύσεων ή να υπολογισθεί η ένταση της ενίσχυσης αυτής.
- (102) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι, όσον αφορά την εν λόγω ενίσχυση, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης σχετικά με την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιοχών.
- (103) Βάσει των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της σχετικά με τις παρεμβάσεις των αρχών της Βαλονίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εν λόγω μέτρα έχουν τα χαρακτηριστικά ενισχύσεων λειτουργίας υπέρ του ομίλου Beaulieu, οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.
- (104) Πράγματι, σκοπός των μέτρων αυτών είναι να απαλλάξουν τον όμιλο Beaulieu από τις δαπάνες που θα έπρεπε να πραγματοποιήσει υπό τις συνθήκες συνθήκες της τρέχουσας διαχείρισής του ή των δραστηριοτήτων του.
- (105) Όπως υποδεικνύει η Επιτροπή στα σημεία 4.15 ως 4.17 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα⁽²⁶⁾, οι περιφερειακές ενισχύσεις που προορίζονται για τη μείωση των τρεχουσών δαπανών μίας επιχείρησης (λειτουργικές ενισχύσεις) είναι, καταρχήν, ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.
- (106) Ωστόσο, ενισχύσεις του τύπου αυτού μπορούν να χορηγούνται στις περιοχές που δικαιούνται την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, εφόσον δικαιολογούνται με βάση τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη, το χαρακτήρα τους και το ύψος τους το οποίο πρέπει να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Όμως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένες οι παραγωγικές εγκαταστάσεις του ομίλου Beaulieu δεν καλύπτεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης.
- (107) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- (108) Η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε από το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Lembeek International) υπό μορφή εγκατάλειψης απαίτησης ύψους 113 712 000 βελγικών φράγκων δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.
- (109) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το Βέλγιο χορήγησε παράνομα την ενίσχυση αυτή κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3.
- (110) Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι μπορεί να ζητηθεί η ανάκτηση εκ μέρους του δικαιούχου κάθε παράνομης ενίσχυσης της οποίας το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά έχει διαπιστωθεί από την Επιτροπή.
- (111) Για να αποκατασταθούν οι οικονομικές συνθήκες που θα είχε να αντιμετωπίσει η επιχείρηση αν δεν της είχε χορηγηθεί η παράνομη ενίσχυση, οι βελγικές αρχές πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την κατάργηση των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από την ενίσχυση και για την ανάκτησή της από τον δικαιούχο.
- (112) Η ανάκτηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου. Τα ποσά προς ανάκτηση παράγον τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των αποδεκτών, μέχρι την πραγματική ανάκτησή τους. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων στο Βέλγιο⁽²⁷⁾.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που έδωσε σε εφαρμογή το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Lembeek International) υπό μορφή εγκατάλειψης απαίτησης ύψους 113 712 000 βελγικών φράγκων δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

1. Το Βέλγιο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση από τον δικαιούχο της αναφερόμενης στο άρθρο 1 ενίσχυσης που χορηγήθηκε παράνομα στο δικαιούχο.

⁽²⁷⁾ Επιστολή της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη SG (91) D/4577 της 4.3.1991. Βλέπε επίσης απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Μαρτίου 1990 στην υπόθεση C-142/87, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-959.

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας υπό τον όρο ότι επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τόκους από τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 3

Το Βέλγιο ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα για την εφαρμογή της.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 2002.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής